БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой. БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 21 (5950) | 1950 оной январиин 29, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

КОМСОМОЛ ҺУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЛЭЙ ҮЕДЭ

Большевистскэ партиин үнэн туһалагша—комсомолой хабаадалсагүй хэмжээ-ябуулганууд гэжэ байхагүй. Сталинска табанжэлнүүдэй, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай болон дайнай һүүлэй жалнүүд манай алдарта советскэ залуушуулай духовно болон бэеын хүсэ шадалай шалгалта болоо. Тиин манай оронойзалуу үетэн—хүбүүд ба басагад Эхэ оронойнгоо үнэн патриолууд байһанаа оло дахин гэршэлһэншье, гэршэлжэшье байна гэжэ омогорхолтойгоор хэлэхэ ёһотойбди.

Советскэ Союз сооxи бүхы үетэнөөрөө хамта манай республикын олон мянган залуушуул шэн табьяата ажалай үльгэр жэшээнүүдые харуулна. Үдэр, халаан, час бүхэндэ түрүүшүүлэй тоо олошорно. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ залуу хүдэлмэришэд, колхознигууд шэнэ амжалтануудые туйлахаар шиидэнхэй.

Жэшээлхэдэ, Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой 1000 комсомолецууд 1950 оной январиин 16-һаа эхилжэ стахановска вахтада жагсаба. Мастер Мошанов болон Серышев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригаданууд габшагай ажалаараа завод соогоо суурхана. Залуу фрезеровщик нүхэр Санчухин үдэр бүри 3—5 халаанайнгаа нормые дүүргэнэ.

Тэдээнһээ хүдөөгэй комсомолецууд баһал гээгдэнэгүй. Нийтын малажалые хүгжөөхэ түсэб дүүргэхын, 1950 оной хабарай тарилгада саг соонь ба эрхимээр бэлдэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе тэдэнэр улам улам үргэдүүлнэ.

Мүнөө, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудта бүхы советскэ арадай бэлэдхэжэ байһан үедэ залуушуулай урда тон хүндэтэй ба харюусалгатай уялганууд табигданхай гээшэ. Тэдэнэй эгээл шухалань—эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри ябуулхадань партийна болон советскэ организацинуудта эдэбхитэйгээр туһалалга болоно.

Дэлхэйн эгээл түрүү, эгээл золтой жаргалтай залуушуул—советскэ залуушуул Сталинска Конституциие, советскэ һунгуулиин хуулиие—бодото арадай, социалистическэ демократизмын агуухэ хуулинуудые өөһэдөө гүнзэгыгөөр мэдэхэһээ гадна, тэрээн тухай бусад һунгагшадта хэлэжэ үгэхэ, мүн һунгагшадай списогүүдые зохёоходонь нютагай Соведүүдтэ туһалха, агитпунктые эмхидхэлгэдэ болон тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсаха ёһотой.

Өөрынгөө үүсхэлые, политическэ болбосоролые харуулха угааехэ арга боломжонууд комсомолой урда нээгдэнхэй. Комсомолой ябуулха агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин формонууд ехэ олон янзын байна. Сталинска Конституциин ба һунгуулиин Хуули тухай лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүд, залуу һунгагшадай митинг, суглаанууд, депутадуудта кандидадуудтай уулзалганууд, кинофильмнүүдые харалга, экскурсинууд, залуушуулай вечернүүд ба бусад олон формонуудаар һунгалтын кампаниин үедэ хүдэлмэри ябуулха шухала байна.

Тиихэдэ, һунгагшадые уранһайханай самодеятельностиин талаар хангалгада комсомолецуудай үүргэ угааехэ. Аймаг бүридэ уранһайханай агитбригаданууд эмхидхэгдэхэ ёһотой. Тэдэ бригаданууд хадаа олонхи, илангаяа холын колхозууд болон тосхонуудые хангаха байна.

Манай республикын ажалшадай һуурин газарнуудай таруу байһание хараадаа абажа, комсомольско организацинууд болбол мэдээсэлнүүд ба документнүүдые ошохо газартань саг соонь хүргэхэ, хэлхеэ холбооной лининүүдые харууһалха хэрэгтэ туһалжа шадаха байна.

Һунгалтын кампаниин үедэ комсомольско организацинуудай ябуулһан хүдэлмэриин шанар хадаа хүдэлмэришэ, тараяша залуушуулда, залуу интеллигенцидэ хэр зэргээр тэдэнэй нүлөөгөө үзүүлһэнһээнь харагдаха байна.

Партийна организацинууд болбол һунгуулиин кампанида комсомолецууд ба залуушуулай эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ябадалдань туһалха, тэдэнэй һайн үүсхэлые дэмжэхэ ба тэдэниие өөһэдынгөө эрхим туһалагшад болгон хэрэглэхэ ёһотой.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Участково комиссинуудые байгуулга

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 51-дэхи статьятай зохилдуулан СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ ба Национальностьнуудай Соведтэ хоюуландань һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Участково комиссинуудай составта кандидадуудые дэбжүүлгэ Бурят-Монголой республика дотор гол түлэб дүүрэбэ.

Улан-Удэ город соо байгуулагдаһан һунгуулиин 79 участогуудай Участково комиссинуудта олониитын организацинууд ба ажалшадай общественнуудһаа эрхим хүнүүд дэбжүүлэгдэжэ, тэдэнэр «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 52-дохи статьягай ёһоор, ажалшадай депутадуудай Железнодорожно, Пригородно ба Городской районуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр баталагдаба.

Мүн республикын аймагуудта һунгуулиин Участково комиссинуудай составые баталха ажал дүүрэжэ байна. Кяхтын аймагай Участково комиссинуудта 170 түрүү хүнүүд дэбжүүлэгдээд, аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедээр баталагдаа. Тэрэшэлэн Кударын, Хэжэнгын, Курумканай, Хойто-Байгалай ба бусад аймагуудта һунгуулиин Участково комиссинуудые байгуулга дүүрээд, тэдэнэй составууд аймагай газетэнүүдтэ толилогдобо.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ ба Национальностьнуудай Соведтэ хоюуландань һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Участково комиссинууд «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» ёһоор ажаллажа эхилбэ.

Холын Ахын аймагта

ОРЛИК. Январиин 28. Аймагай бүхы колхозуудта, эмхи зургаануудта ба промышленна предприятинуудта СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо агитаторнуудай суглаан болобо. Тэндэ ВКП(б)-гэй Обкомой инструктор нүхэр Костеев: «һунгуулиин үедэ агитаторнуудай урда байгаа зорилго» гэһэн һонирхолтой хөөрэлдөө үнгэргөө. Мүнөө тэндэхи комсомолецууд ба агитаторнууд агитпунктые гоё һайхаар шэмэглэжэ, плаката болон лозунгнуудые хадажа байна.

Эрхим агитаторнууд нүхэд Лыгдынова, Аюшеева гэгшэд «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримые» һунгагшадта шадамараар ойлгуулна.

Лх. Булгутов, ВЛКСМ-эй Ахын айкомой секретарь.

„Улаан Эрхирик" колхоздо

Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхозой һүнэй-товарна фермэ һү һааха түсэбөө жэл ерэхэ бүри үлүүлэн дүүргэнэ. 1949 оной дүнгые 1945 онойхитой сасуулбал 5 дахин ехэ һүн һаагдаа.

Дээдэхи зураг дээрэ: фермэдэхи һүнэй пункт. Ахалагша һаалиша, комсомолка Д. Батомункуева ба фермын эрхим һаалиша О. Нимаева (баруун гарһаа) һү машиндажа байна.

М. Минеевэй фотомонтаж.

Бурят-Монголой зооветеринарна научна хүдэлмэрилэгшэд колхозуудтай нигта харилсаатай юм. Тэдэнэр колхозуудта ошожо, зоотехническэ ба ветеринарна асуудалнуудаар лекци, хөөрэлдөө болон консультацинуудые үнгэргэдэг.

Доодохи зураг дээрэ: зооветинститудай доцент В. Филиппов «Улаан Эрхирик» колхозой һаалишадтай хөөрэлдэжэ байна.

РЕСПУБЛИКАМНАЙ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ҺУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЖЭ БАЙНА

★ ★ ★

Комсомолецууд воскресник үнгэргэбэ

ЗЭДЭ. (Телефоноор абтаба). Дзержинскиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин комсомолецууд СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ хоёр үдэрэй воскресник үнгэргэбэ. Тус воскреснигтэ хамта 21 комсомолецууд-агитаторнууд хабаадалсаа. Тиигэжэ 28 шарга наг шэбхэ поли дээрэ гаргагдаба. Мүн 10 центнер үнэһэ, 7 центнер шубуунай аргал суглуулагдаһан байна.

Агитаторнууд участогтаа гараба

ХЭЖЭНГЭ. Аймагай центрын финансово-банковска органой коллектив 10 агитаторнуудые томилжо, өөһэдынгөө даaһан участогта гаргаба. Тэдэнэр түд бүриин хошоод айлые даажа абаад, участогайнгаа ажалшадые СССР-эй Конституци ба «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримтэй» танилсуулжа байна.

Ц. Намбаров.

Колхозой холын фермэдэ

Кяхтын аймагай Улаан-Субагтын сомоной «Улаан Табангут» колхозой хониной фермэ дээрэ һунгалтада бэлэдхэлэй агитационно хүдэлмэринүүд эдэбхитэйгээр ябуулагдажа байна. Тэндэхи партийно-комсомольско группа (даагшань БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Ц Аюшеева) һунгагшадай дунда ябуулагдажа байгаа ойлгууламжын хүдэлмэриие хүтэлбэрилнэ.

Ажалайнгаа һүүлээр бүхы хонишод улаан булан соогоо сугларжа, һунгалтын Дүрим тухай хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадалсадаг юм. Нютагай һургуулиин багша нүхэр Ц. Цыренов «Советскэ һунгуулиин системэ — дэлхэй дээрэ эгээл демократическа системэ» гэһэн темээр лекци һаяхан уншаба.

Д. Чимбеев.

60 агитаторнууд хүдэлмэрилнэ

СССР-эй Верховно Соведтэ хэгдэхэ һунгалтануудта бэлэдхэл Улан-Удын паровозно депогойхидой дунда үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа байна.

Тэдэнэр һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, социалистическэ мүрысөөнэй долгиие хүсэтэйгөөр бадаруулжа байха юм. Цехүүд, бригаданууд ба хүдэлмэришэд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абанхай. Һунгалтануудай үдэр хүрэтэр депогой коллектив ажалай бүтээсые 157 процентээр дээшэлүүлхэ байна.

Паровоздо подъемно заһабари хэдэг цехын коллектив социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр һара соо 8 паровоз заһабарилха түсэбтэй байһан аад, январиин 23-да түсэбөө дүүргээд, һарын эсэс хүрэтэр үшөө 5 паровоз заһабарилха гэһэн нэмэлтэ уялга абанхай. Тиигэхэтэйгээ хамта угаалгын цехынхидтэ социалистическэ туһаламжа үзүүлнэ.

Гадна, паровозно цехынхид табанзуутанай хүдэлөөе дэлгэрүүлжэ байна. Паровозуудай ябасын нормые часай 38 километр хүрэтэр хурдадхаха, мартын 12 хүрэтэр 600 тонно нүүрһэ алмаха, энэ хугасаа соо хүндэ ашаатай 650 поезднуудые ябуулха, паровозуудай сүүдхын дунда зэргын ябасые 500 километр хүргэхэ гэһэн уялгатан.

Мүнөө, машинистнар Шулпин, Кольм, Ловушкин ба бусад январиин 19—21-нэй үдэрнүүдтэ паровозуудай сүүдхын дунда зэргын гүйсые 515—550 километр хүргэһэн байна. Тэрэшэлэн механическа, подъемно заһабари хэлгын, электро цехүүдэй түрүү стахановецууд Жученко, Зонин, Трофимов ба бусад үдэрэйнгөө нормые 200—260 процент хүрэтэр дүүргэнэд.

Һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэри эндэхи һунгагшадай дунда үргэнөөр дэлгэрбэ. 60 гаран агитаторнууд хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй. Тэдэнэр обедэй үедэ ба хүдэлмэриин эхилхын урда тээ болон үдэшэндөө СССР-эй Конституци ба һунгалтануудтухай Дүримые һунгагшадта ойлгуулжа байна.

Гадна, 2 агитпункт шэнээр нээгдээд, тэндэ политическэ, уранһайханай литературанууд, газета ба журналнууд олоор табигданхай, тусхай агитаторнууд томилогдоод, түхэреэн сүүдхэ соо дежурлана.

Агитгруппа колхозуудта гараба

ТОРИ. (Телефоноор абтаба). Аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһаг 12 хүдэлмэрилэгшэдһөө бүридэһэн агитгруппые колхозуудта гаргаба. Энэ агитгруппа хадаа аймагайнгаа 10 колхозуудаар, тэндэхи эгээ холын 15 фермэнүүдээр ябажа, һунгагшадай дунда хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ байна.

Энэ агитгруппын гэшүүд нүхэд Южаков, Мыльников, Красикова гэгшэд СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримөөр, мүн советскэ гражданинай эрхэ ба уялга тухай, уласхоорондын байдал тухай лекцинүүдые уншаха байна. Тиихэтэй хамта, тэдэнэр колхозуудта агитпунктнүүдые эмхидхэхэ хүдэлмэридэ туһалха, фермэнүүд дээгүүр улаан булангуудые эмхидхэхэ, ханын газетэ гаргаха хүдэлмэридэнь колхозно агитаторнуудта туһаламжа үзүүлхэ байна.

А. Калмагшинов.

Агитпунктын ажал

Үдэшын 7 часта городой центрэхи № 3 агитпункт соо 80 тухай агитаторнууд сугларaад, өөһэд хоорондоо хөөрэлдэжэ һуунад. Тэдэнэр «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» түрүүшын хоёрдохи бүлэгөөр һунгагшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые хэжэ дүүргээд, мүнөө саашадаа ямар темээр хөөрэлдэхэ тухайдаа хэлсэхээр инструктивна занятида ерээ юм.

Агитпунктые даагша нүхэр Каравкин энэ занятиие үнгэргэбэ. Агитатор бүхэн өөһэдынгөө блокнодууд дээрэ хөөрэлдөө үнгэргэлгэдэ хэрэгтэй болохо тоо ба баримтануудые тэмдэглэн абаба. Тиигээд, тэдэнэр агитационно хүдэлмэри ябуулгын дүй дүршэл болон түрүүшынгээ хөөрэлдөөнүүдые яажа үнгэргэһэн тухайдаа тобшоор хэлэбэд. Зарим агитаторнууд блокнот соохи тэмдэглэлнүүдээ хаража, һунгагшадай һанамжануудые агитпунктын хүтэлбэрилэгшэдэ хэлэжэ үгэнэ.

Агитпунктда мүнөөдэр дежурилжа байһан зооветинститудай студент агитатор нүхэр Ураков агитаторнуудай хэлэһэн һанамжануудба дурадхалнуудые тэмдэглэн абана. Эндэһээ тараад, бүхы агитаторнууд участогуудтаа гараха юм. Тиимэ туладань нүхэр Каравкин иимэ соносхол хэбэ:

— Ерэхэ воскресеньедэ —январиин 29-дэ — олонхи һунгагшадай дурадхалаар агитпункт соо «Уласхоорондын байдал тухай» лекци уншагдаха. Зооветинститудай марксизм-ленинизмын кафедрын парткабинедые даагша нүхэр Гершевич тиимэ лекци бэлэдхээд байна. Һүүлээрнь концерт харуулагдаха. Энээн тухай һунгагшадта зарлаха хэрэгтэй.

* * *

Тус агитпунктын агитаторнууд һунгагшадай дунда тус тустаа 4—6 дахин хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Агитпунктын байра агитационно хүдэлмэриин бүхы эрилтэнүүдтэ тааралдуулагдаһан байна. Улаан бүдөөр хушагдаһан 4 столнууд дээрэ марксизм-ленинизмын зохёолнууд, СССР-эй Конституци, һунгалтануудта хабаатай номууд, ород ба бурят хэлэн дээрэ хэблэн гаргагдаһан уранһайханай номууд табяатай. Ута стол дээрэ шэнэ газетэнүүд, журналнууд дэлгээтэй...

Владимир Ильич Ленинэй ба нүхэр Сталинай ажабайдал ба ажал-ябуулгые харуулһан фотовыставкэ агитпункт соо бии. Мүн илаһан социализмын ороной хүгжэлтэнүүдые харуулһан диаграманууд, советскэ гүрэнэй байгуулалтые харуулһан плакатанууд, лозунгнууд эмхи гуримтайгаар халагданхай. Асуулалай стол эндэ бии. Радио шагналга эмхидхэгдэнэ. Мүн тусхай стол дээрэ дурадхалай ба һанамжануудай дэбтэрнүүд табигданхай.

* * *

№ 6 һургуулиин дэргэдэхи энэ агитпунктда хабаадалаг агитколлектив эмхитэй, эдэбхитэй ажалаараа илгарна. Тус һургуулиин парторганизациин секретарь, һургуули соогоо эгээл наһажаал багша нүхэр Лескова гэгшэ агитаторнуудай хүдэлмэриие тон зүбөөр табяа. Эндэхи агитаторнууд һунгагшадтай хөөрэлдөөнүүдые һонирхолтойгоор үнгэргэдэг, тэдэнэрэй дурадхалнууд болон һанамжануудые тэмдэглэжэ ерээд, хүтэлбэрилэгшэдөө хэлэдэг ба тусхай журнал соо бэшэдэг юм.

Агитпунктын 84 агитаторнуудай дунда гэрэй эзэн эхэнэрнүүд — Шатилова, Овчинникова гэгшэд бии. Участогуудайнь һунгагшад тэдэнэрые хүндэтэй айлшад гэжэ угталаг байна Эдэ хоёр эхэнэрнүүд һунгагшадые һунгуулиин Дүримтэй танилсуулхагаа хамта, газетын, журналай һонинуудые ходоо уншажа үгэлэг юм.

Ж. Жамбуев.

ТҮРҮҮ АГИТКОЛЛЕКТИВ

Курумканай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой агитколлективэй 23 агитаторнууд һунгуулиин Хуули тухай хөөрэлдөөнүүдые өөһэдынгөө участогуудта 2—3 дахин хээ.

Түрүүшынгээ үдэр тэдэнэр колхознигуудай өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөөнэй договор баталха ябадалые туйлаһан байна. Тэрэнэйнь ашаар мүнөө тараанажалай хоёр бригаданууд хабарай тарилгада эрхимээр бэлэдхэхын түлөө мүрысэжэ байна. Тус бригаданууд һунгалтын үдэр хүрэтэр үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые сүм дүүргэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Галтайн долоон жэлэй һургуулиин 4 багшанар — агитаторнууд һургуулиһаа 10 километр холо байһан бригалада ошожо, һунгагшадта концерт харуулаа. Гадна, һурагшадтайгаа хамта, тэдэнэр колхозуудта нилээд ехэ таряа сэбэрлэлсэһэн ба саһа тогтоолсоһон байна. Һуралсалай таһагые даагша нүхэр Г. Гармаев «СССР-эй гражданинуудай гол эрхэнүүд» гэһэн темээр лекци уншаа.

Агитаторнууд Ешонова, Ширабон, Цыбиков, Доржиева, Эрдыниев гэгшэд малшадай ехээр хүлеэдэг айлшад болонхой. Тэдэнэр хөөрэлдөөнүүдые, газетэ уншалганuудые үнгэргэхэһөө гадна, «Дайшалхы хуудаһануудые», «Сахилгаан» гэжэ хуудаһа гаргадаг байха юм. «Һаалишан Ханда Бадмаева һунгалтын үдэрые ехэхэн бэлэгтэйгээр угтахань: 16 үнеэнһээ 16 тугал абаха ба 1950 он соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө 1400 литр һү һааха гэһэн уялга абаа. Бадмаеватай манай колхозой 15 һаалишад мүрысэнэ», гэжэ Ешоновагай гаргаһан «Сахилгаан» соо бэшэгдэнэ.

Колхозой механик агитатор П. Гусев гэгшэ һунгалтын үдэр болотор 17 километр утатай электролинии татаха юм. Гадна, февралиин 1 болотор нүхэр Гусев 20 айлые радиотой болгохо гэжэ байна.

Һаруул дулаан клуб соо агитпункт нээгдэнхэй. Тэндэ агитаторнууд ходо дежурилдаг юм. Эндэ ерэһэн һунгагшад бүхэн һонирхоһон асуудалдаа дүүрэн харюу абадаг байна. Хүдөөгэй лекторнин лекторнууд хирэ хирэ болоод лэ лекци уншадаг. Һүүлээрнь уранһайханай кружок концерт харуулдаг.

Агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Будаев 5—10 хоноод лэ агитаторнуудтаяа семинар үнгэргэнэ. Тэндэ өөһэдынгөө дүй дүршэлнүүдые андалдахаһаа гадна, агитатор бүхэн участогайнгаа һунгагшадай ажалай дүнгүүдые тодорхойлдог юм. Семинар дээрэ хэлсэгдэһэн асуудалнууд агитпунктын дэргэдэ гаргагдадаг ханын газетэдэ үргэнөөр толилогдоно. Һунгуулиин кампаниин эхилһэнһээ хойшо ханын газетын 3 номер гаргагдаад байна.

С. Тараскин.

Лазогой нэрэмжэтэ поселогто

Январиин 22-ой үдэр Улан-Удын горсоведэй агитколлективэй гэшүүн нүхэр И Елшин Лазогой нэрэмжэтэ поселогто автобусһаа буугаад, нэгэ гэртэ оробо. Эндэ дүтэ шадарай гэрнүүдһээ хамта арбаад шахуу һунгагшад сугларһан байжа, тэрэниие ехэ хүндэтэйгөөр хүлеэбэ.

Агуухэ В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай богонихон аал, удхатай хөөрэлдөө нүхэр Елшин үнгэргэбэ. Тэрээнэйнгээ һүүлээр, «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүрим», газетын һонинууд тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Мүнөөдэр городой кинотеатрнуудта «Ленин 1918 ондо», «Тангариг» гэжэ һонирхолтой кинокартинанууд харуулагдажа байна. Энээндэ коллективнэ харалга эмхидхэе гэһэн дурадхал нүхэр Елшин оруулба. Хоёр залуу һунгагшад кино харалгада олоороо ошолгые эмхидхэхэ болобод.

Агитаторай хөөрэлдөөн дүүрэбэ. Хүгшэн эжынгээ хоёр хажууда байһан аша хүбүүн аша басаган хоёр өөһэд хоорондоо хөөрэлдэнэ:

—Би энэ һунгалтада хүгшэн эжытээ ошоод, Сталинай түлөө голосовалхаб, — гэжэ 7 наһатай басаганай хэлэхэдэнь нүгөө хүбүүхэн: — командир болохо туладаа Ворошиловай түлөө, үшөө Сталинай түлөө голосовалхаб,—гэнэ. Хүгшэн эхэнь: «Зай, бултадаа — гурбуулаа ошоод, Сталинай түлөө, Ворошиловай түлөө, магтаалтай суутай хүбүүд басагалайнгаа түлөө голосоо үгэхэбди»,—гэжэ хэлэнэ.

Энэ гэрһээ гараад, автобусай тогтодог газарта агитатор Елшинэй ошохоло хэдэн арбаад хүнүүд сугларaад байгаа һэн. Тэдэнэр агуухэ Ленин багшын гайхамшаг ажал-ябуулга харуулһан кинодо ошохоёо сугларагшад болоно.

НҮХЭР И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан, партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ерэжэ үргэлжэлһөөр.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

СССР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин Министерствын Таганрогска гүрэнэй хирпиисын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Московско-Киевскэ тумэр замай электротехническэ запабарилгын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Киевскэ сахаротрестын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Бобруйск городой, «Красный металлист» гэжэ олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Московско-Рязанска тумэр замай 14-дэхи дистанциин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Сызранскэ шэлэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Фрунзын нэрэмжэтэ Амурска арһанай заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Куйбышевска областиин Чапаевска талханай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Модые онһото аргаар болбосоруулгын Центральна научно-шэнжэлэлгын институдай научна сотруднигууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Егорьевско «Росглавмашдеталь» механическа заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадай коллектив;

Ковровско экскаваторна заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигууд ба албахаагшадай коллектив;

Архангельска областиин, ВКП(б)-гэй Сольвычегодско райком ба районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

Балтийска флодой матросууд, старшинанууд, офицернүүд, генералнууд ба адмиралнууд;

Кемерово городой хэлхээ холбооной хүдэлмэрилэгшэд;

Иркутск городой һунгуулиин № 93 участогай ажаһуугшад;

Пензенскэ областиин, Соседскэ районой культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд;

Тамбовско областиин Горельскэ врачебнэ участогай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд;

Новгородско областиин, Солецкэ районой, «Выбити» гэжэ гахай үсхэбэрилгын совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Кустанайска областиин, Владимировка тосхоной гражданинууд, колхознигуудай баярай суглаан;

Амурска областиин Райчихинска таряанажалай совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Куйбышевска трестын ба «Главмука» автобазын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Пензенска областиин, Тамалинска районой, Октябриин 12 ойн нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд;

Амурска областиин, Завитинскэ районой, Майн 1-нэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд;

Ровенскэ областиин, Корецкэ районой, Шверникэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Азербайджанска ССР-эй, Пушкинска МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Молодечненскэ областиин, Поставска районой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Куйбышевска областиин Чапаевай нэрэмжэтэ совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Чехословакиин Коммунистическэ партиин Кладнодохи окружной комитет;

Дечин, Чехословакиин Коммунистическэ партиин «Школа» гэжэ заводой заводской организаци;

Чехословаки, шэнэ Страсесы округой Коммунистическэ партиин актив;

Чешскэ Липа, «Татра» гэжэ заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Чехословаки, Карловарска областиин «Соколово» шахтын шахтернууд;

Чехословаки, Годковице городой «Пал» гэжэ автозаводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Брно городой Ян швермын нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Кутна Гора город, чехословацка залуушуулай Союзай актив;

Аргентинын коммунистическэ залуушуулай Союз;

Грециин ажалай Бүгэдэниитын конфедерациин гүйсэдхэхэ комитет;

Нью-Йорк, славянска уг гарбалтай прогрессивнэ американецууд — *Джордж Пиринский, Лео Кржицкий;*

Улаан Армиин Центральна театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

М. Е. Салтыков - Щедринэй нэрэмжэтэ гүрэнэй публична библиотекын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Далайн - сэрэгэй медицинскэ Академиин курсантнууд, һурагшад, матросууд, профессорнүүд, багшанар, хулһэнэй алба хэгшэд;

С. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Новочеркасска политехническэ институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Киев городой И. В. Франкогой нэрэмжэтэ театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Кишиневскэ гүрэнэй консерваториин профессорнүүд, багшанар, студентнүүд ба хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Прогнозуудай Центральна институдай научна сотруднигууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад,

Азизбековэй нэрэмжэтэ Ажалай Улаан Тугай орденто Азербайджанска гүрэнэй драматическа театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Уральска политехническэ институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Л. Н. Островскиин нэрэмжэтэ Ленинградска гүрэнэй театральна институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав;

Эстониин столица —Таллин городой республиканска ба городской партийна, советскэ, комсомольско ба профсоюзна организацинуудай, Советскэ Армиин ба Флодой түлөөлэгшэдтэй хамта үнгэргэһэн баярай заседани;

Костромской областиин Ивановска районой, VII партконференциин делегадууд;

Киргизиин КП(б)-гэй дэргэдэхи республиканска партийна һургуулиин һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Комсомолой Воронежско обкомой VI пленумдэ хабаадагшад;

Украинын КП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партийна дээдэ һургуулиин багшанар, һурагшад, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Саратов городой Волжско районой, районно XI партконференциин делегадууд;

Уфа городой Молотовско районой, районно VIII партконференциин делегадууд;

Казахстанай КП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партийна һургуулиин һурагшад, курсантнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Слава» гэжэ антарктическа кит агналгын флотилиин морягууд;

Горьковско гол мүрэнэй портын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Березниковско калийна комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

«Амурсталь» гэжэ Гүрэнэй металлургическа заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд болон албахаагшадай, олониитын ба партийна организацинуудтай хамта үнгэргэһэн суглаан;

Ажалай Улаан Тугай орденто Ленинградска гүрэнэй «Красный Октябрь» гэжэ 5-лахи электростанциин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

С. М. Буденныэ нэрэмжэтэ Новочеркасска электровоз барилгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Астрахань городой Микоянай нэрэмжэтэ загаһа-консервын комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Войковой нэрэмжэтэ Керченскэ металлургическа заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Ленинградска комсомолой нэрэмжэтэ Ажалай Улаан Тугай орденто Ленинградска гүрэнэй 2-дохи электростанциин эксплоатациин ба барилгын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

К. Либкнехтын нэрэмжэтэ Днепропетровско трубопрокатна заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Нахичеванска АССР-эй Ордубадска районой, Баш-Гиза тосхоной, Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Азербайджанска ССР-эй Дастафюрска районой, Беряшен тосхоной, Берияын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ба интеллигенци;

Бурят - Монголой АССР-эй Иволгын аймагай «Красный Октябрь» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Полтавска областиин Гадячска районой, РККА-гэй 12 ойн нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Пензенскэ областиин Вадинска районой, *«Серп ба молот»* гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Ашхабадска областиин Кировскэ районой, Майн нэгэнэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Латвийска хүдөө ажахын Академиин студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Ленинэй орденто Бүхэсоюзна хүдөө ажахын наукануудай Академиин Казахска филиалай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Краснодарска хизаарай Тихорецкэ таряанажалай совхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба мэргэжэлтэд;

Пинскэ областиин Ивановска районой колхознигуудай 1-дэхи съездэ хабаадагшад;

Ростовско областиин Целинскэ районой, «Северный показатель» гэжэ колхозой гэшүүд;

Гомельско областиин Речицкэ районой «Советская Белоруссия» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Азербайджанска ССР-эй Уджарска районой, Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Курска областиин Борисовско районой «Красный партизан» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Камчатска областиин Авач тосхоной интеллигенци ба «Красная связь» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Ворошиловградска областиин Ново-Псковско районой, «Октябрьская победа» колхозой гэшүүд;

Молодечненскэ областиин Полтавска районой Сталинай нэрэмжэтэ артелиин гэшүүд;

Архангельска областиин Великогодско районой, «Активист» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Львовско областиин, Глинянска районой, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Ворошиловградска областиин Ново-Псковско районой, «Маяк коммуны» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Тамбовско областиин Лысогорско районой, «Красная Дуброва» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

«Донсвиновод» гэжэ гахай үсхэбэрилхэ совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

И. В. Мичуринай нэрэмжэтэ, Мичуринска плодоовощно техникумэй һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Курска ой модо хамгаалгын станциин хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын сахарна свеклын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Винницкэ областиин Подлесовско МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, мэргэжэлтэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Фрунзенска областиин «Заготскот» гэжэ Фрунзенска гахайн совхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба мэргэжэлтэд;

СССР-эй Зүүн-Урла зүгэй орооһоной ажахын Институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Совхозуудые онһожоруулха ба электрификацилха Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын институт, Хойто-Кавказска гүрэнэй машина шалгалтын станциин научна сотруднигууд, мэргэжэлтэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Грозненско областиин Караногайска районой, Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Одесскэ хүдөө ажахын институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Литовско ССР-эй Мажейкскэ уездын «Медемроде» гэжэ совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Свердловско областиин «Пионер» гэжэ үүлтэртэ гахайн совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

(Үргэлжэлэлынь хожом гарахa).

Ленинэй орденто паровоз бүтээлгын заводой коллектив СССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгалтануудта үргэнөөр бэлэдхэжэ байна. Агитаторнууд сүлөөтэй сагтаа участогуудта болон улаан булангуудта хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: булад шудхалгын цехын комсорг А. Плеханов цехынгээ стахановецуудта «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүрим» уншажа байна.

М. Миневэй фото.

Һунгалтануудта зорюулагдаһан номууд

Бурят-Монголой гүрэнэй хэблэл «СССР-эй Конституциин проект тухай» нүхэр И. В. Сталинай элидхэл, 1937 оной декабриин 9-дэ ба 1946 оной февралиин 11-дэ Москва городой һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ нүхэр И. В. Сталинай хэлэһэн үгэнүүдэй оршуулгые шэнээр хэблэжэ байна.

Гадна, СССР-эй хоёрдохи зарлалай Верховно Соведэй I, III, IV ба V сессинүүд дээрэ хэгдэһэн хубилалтануудые ба нэмэлтэнүүдые оруулгатай, СССР-эй Конституци бурят-монгол хэлэн дээрэ 8000 тиражтайгаар хэблэгдэбэ.

Мүрысөө үүсхэбэ

Бурят-Монголой «Лесхимпромсоюзай» системын «Снежная» гэжэ олзоборилгын артель хадаа системэ соогоо түрүүшын һуурида ябана.

Энэ артелиин гэшүүд СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Указай гарахатай хамта һунгалтануудай хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, социалистическэ мүрысөөндэ системынгэй бүхы артельнүүдые уриһан байна.

Тус артель январиин түрүүшын хорин хоног соо һарынгаа түсэбые 111 процент дүүргээ. Мартын 12 хүрэтэр нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые гүйсэдхэхэһөө гадна, энэ хугасаа соо эрьесэдэ байгаа мүнгэнэй эрьелтые 5 үдэрөөр түргэдхэхэ байна.

Һунгуулиин документацинууд ябуулагдаа

Һаяхан, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудта хабаатай документацинуудые аймагууд ба городуудта ябуулба. Тэрээн доторонь һунгагшадай списогүүдэй ба һунгуулиин участково комиссинуудай протоколнуудай ба бусад бланканууд бии.

Ц. Цыдыпов.

Агитационно-пропагандистска хүдэлмэриие эрид һайжаруулха

(ВКП(б)-гэй Иволгын айкомой пленумһээ)

ВКП(б)-гэй Иволгын айкомой VI пленум энэ оной январиин 25-да болобо. СССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгалтануудай үедэ партийна организацинуудай ябуулха агитационно-пропагандистска хүдэлмэри тухай айкомой секретарь нүхэр Д. С. Санжимитыпов элидхэл хэлээ. Мүн хабарай тарилгада бэлэдхэл тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Нүхэр Санжимитыпов өөрынгөө элидхэл соо аймагай партийна эхин организацинуудай ябуулжа байгаа агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие тодорхойлон харуулба.

— Ажалшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ, аймагайнгаа бүхы колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай ажалай ба политическэ дэбжэлтые толгойлхо зорилготойбди,—гэжэ элидхэлшэ зааба.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн нүхэдүүд ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин дутуу дундануудые элирүүлбэ. «Красный пахарь», «Авангард», «Таежник» колхозуудай парторганизацинууд һунгуулиин кампаниие һулаар ябуулжа байна. Колхозуудай холын фермэнүүдээр, гүүртэнүүдээр агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Агитпунктнууд, улаан булангууд, клубууд хүсэд һайнаар түхеэрэгдөөгүй байна. Энээн тушаа пленумэй гэшүүд нүхэд Бимбаев, Ананьин ба бусад хэлэбэ.

Аймсоведэй гүйсэдкомой дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһагые даагша нүхэр Николаев тон муугаар хүдэлмэрилнэ гэжэ шүүмжэлэгдэбэ. Энэ таһаг мүнөө хүрэтэр һунгуулиин кампанида ёһотоор хабаадалсаагүй байна. Үнгэрхэдөө аймагай центргэхи агитпунктые түхеөрхэ гэһэн даалгабарна дүүргээгүй. Нүхэр Николаев агитпунктын гэр соо ород ба бурят хэлэн дээрэ гараһан «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримые» халаад лэ хүдэлмэрөө хизаарлажархёо.

Пленум дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд Тапхаров, Сергеева, Орлов, Михалев ба бусад колхозууд дээгүүр агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриин ямараар ябуулагдажа байһан тухай, колхознигуудай хоорондохи мүрысөөн тухай хэлэбэд.

Хоёрдохи асуудалаар элидхэл хэһэн нүхэр Бурдуковский аймагай МТС-үүд ба колхозуудай тарилгада хэр зэргэ бэлэдхэжэ байһаниие харуулба. Үгэ хэлэһэн нүхэдүүд хүдөө ажахын машина зэмсэгүүдые заһабарилгада, үрһэ хаалгада ба сэбэрлэлгэдэ, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлгэдэ байһан дутуу дундануудые элирүүлэн шүүмжэлбэ. Кировэй, Молотовой нэрэмжэтэ, «Красный пахарь» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй тарилгада бэлэдхэлые хангалтагүйгөөр ябуулжа байһаниинь элирбэ.

Саянтын МТС-эй директор нүхэр Танхасаев, Иволгын МТС-эй директор нүхэр Ильков ба бусад хабарай тарилгада бэлэдхэлдэхи ехэхэн дутуу дундануудые партиин Обкомой VII пленум тон зүбөөр заагаа гэжэ тэмдэглээд, аймагай хүдөө ажахын таһагта байһан дутуу дундануудые шүүмжэлһэн байна.

ВКП(б)-гэй *айкомой VI пленум* халаа ВКП(б)-гэй Обкомой VII пленумэй шиидхэбэриие дүүргэлгэдэ зорюулагдаһан тогтоол абаад, ВКП(б)-гэй аймачна ээлжээтэ VI конференци татаха тухай шиидхэбэри абаба.

Лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүд

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой инструктор Варфоломеев «Шэнэ байдал» колхозой залуушуулда орон дотор ба хилын саана боложо байгаа һүүлэй мэдээсэлнүүд тухай хөөрэжэ үгэбэ. Мүн дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбэй ямараар бэелүүлэгдэжэ байһан тухай, арадай демократиин оронууд тухай тодорхойгоор хэлэжэ үгэһэн байха юм.

А. Эрдынеев.

* * *

Политическэ ба научна эрдэм мэдэралые дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын бодото гэшүүн И. Е. Пыхалов «Социалистическэ культура капиталистическэ культурада орходоо булюу һайн» гэһэн темээр лекци Кяхтын культурно-гэгээрэлэй һургуулиин студентнэртэ уншаба.

А. Мангатханов.

* * *

Сосново-Озерскын (Яруунын) пионернүүдэй байшанда аймагай центрын багшанар ба һурагшад олоороо сугларжа, «Хитад арадай агууехэ түүхэтэ илалта» гэһэн лекци шагнаба. ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Киляков лекци тон һонирхолтойгоор хэлэһэн байна.

Лекциин һүүлээр Куйбышевай нэрэмжэтэ дунда һургуулиин багшанарай самодеятельностиин кружогой ба культурын байшангай самодеятельностиин коллективэй хүсөөр концерт харуулагдаба.

В. Байбородин.

„Агитаторай блокнодой“ 2-дохи номер

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» 2-дохи номер хэблэлһээ гараба.

Энэ номерто «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүрим» баталха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ, «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүрим» ба мүн «Союзай Советдэ ба Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые хэхэ һунгуулиин округууд» тухай материалнууд томилогдобо.

ҺУНГУУЛИИН ХУУЛИ ТУХАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

3. Депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ

СССР-эй Конституциин 141-дэхи статьягай ёһоор, депутадуудта кандидадуудые табиха эрхэ хадаа олониитын организацинуудта ба ажалшадай обществонуудта: коммунистическэ партийна организацинуудта, *профессиональна союзуудта,* кооперативна организацинуудта, залуушуулай организацинуудта болон культурна обществонуудта хангагдаха байна.

Депутадуудта кандидадуудые табиха эрхые олониитын организацинуудай ба ажалшадай обществонуудай центральна органууд, мүн тэдэнэй республиканска, хизаарай, областной, уездна болоод районно органууд, тэрэшэлэн предприяти дээрэ ба эмхи зургаануудта—хүдэлмэришэд ба албахаагшадай, сэрэгэй частьнууд дотор—сэрэгэй алба хэгшэдэй хамтын суглаанууд, колхозууд, тосхонууд ба волостьнуудта—таряашадай, совхозуудта—совхозуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай хамтын суглаанууд бэелүүлхэ байна.

СССР-эй 18 наһа хүрэһэн бүхы *гражданинууд болбол* расын ба национальна, эрэ эмын илгаа, шажан шүтэлгэ, эрдэм һургуулиин ценз, түбхинэһэн һуудал, социальна уг гарбал, зөөри шадалай зэргэ ба үнгэрһэн сагай ажал ябуулгые хамааархангүйгөөр СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые табилгада хабаадалсаха эрхэтэй.

Иимэ гурим хадаа СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые табилгада советскэ гражданинуудай үргэнөөр хабаадаха арга олгодог түладаа эгээл демократическа гурим мүн.

СССР-эй Конституциин 141-дэхи статьягай ёһоор, депутадуудта кандидадууд һунгуулиин округуудта табигдана.

Верховно Соведэй депутадта табигдаһан кандидат нэгэл округ соо һунгагдажа болохо байна.

Депутадта кандидадые табиһан суглаанай гү, али заседаниин президиум суглаанайнгаа протокол бэшэхэ зэргэтэй. Тэрэ протоколынь президиумэй гэшүүдэй гар табилгатай байха юм. Тиихэдэ, тэрэ гэшүүдэй һуулаг нютаг заагдаха, кандидадые табиһан организациин нэрэ, депутадта кандидадые табиһан суглаан гү, али заседаниин болоһон газар, саг ба суглаашанай тоонь, депутадта табигдаһан кандидадай фамили, нэрэ, обог, тэрэнэй наһан, һуулаг нютаг, партийность ба хэдэг ажалынь түс протокол соо заагдаһан байха ёһотой.

Депутадта кандидадые эрэл зон өөһэдөө табидаг. Тиихэдэ, дэбжүүлэгдэхэ хүнэй бэлиг шадабариие, ямараар ажаллаадагыень, агууехэ Эхэ орондоо, Ленин — Сталинай партида үнэн шударгуу байһаниие хараадаа абадаг.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадые табиһан олониитын бүхы организацинууд гү, али ажалшадай обществонууд депутадта табигдаһан кандидадые Союзай Советдэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссида гү, али Национальностьнуудай Советдэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссида, һунгалтануудай эхилхэһээ урид 30 хоногһоо оройтонгүй, түс гүстэнь бүридхэлдэ оруулха уялгатай.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта табигдажа, бүридхэлдэ абтаһан бүхы кандидадууд һунгалтын бюллетень соо заабал оруулагдаха зэргэтэй.

Һунгуулиин бюллетень болбол һунгуулиин Центральна комиссиин тогтооһон формоор, һунгуулиин газаа харьяата округ соохи арадай хэлэнүүд дээрэ ба тэндэхи бүхы һунгагшадые хангаха тоотойгоор хэблэгдэхэ ёһотой.

Һунгуулиин Окружной комиссида бүридхэлдэ ороһон кандидадые табяашан организаци бүридэ мүн СССР-эй гражданин бүри СССР-эй Конституциин 125-дахи статьягай ёһоор, тэрэ кандидадайнгаа түлөө суглаан, хэблэл баһа ондоошье аргаар ямар хаалгүй агитаци хэхэ эрхэ хангагдана.

БҮГЭДЭАРАДАЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨН ҮРГЭДЭЖЭ БАЙНА

★

Ахын суута малшад

1932 ондо Ахын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой правлени Дыжид Самаевада 80 толгой хонидаалгажа үгэһэн байна. Тэрэ тус ажалые даажа абаһан сагһаа хойшо үнэн сэхээр, оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ, колхознигуудайнгаа этигэл найдабарине харюулжа шадаба.

Коммунистка Самаевагай отарын хонид үнгэрһэн 17 жэлэй турша соо ехээр үдөө. Мүнөө хамта дээрээ мянга гаран толгой хонид тоологдоно. Эдэ малнуудынь 7 отарада хубаагданхай.

Ахада уларилай байдалай хэды шэрүүн хүйтэн байбашье һаань нүхэр Самаева даажа байһан хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 113 хурьга абаа.

Мүн тус аймагай «Ким» колхозой гэшүүн Соном Гармаева 72 наһатай. Хэды үндэр наһатай болобошье, Саян уулын хормойгоор колхозойнгоо һарлаг, хайнагуудые адуулжа ябадаг. 70 толгой һарлаг ба хайнагуудые харууһална. Тэдэнь хүсэ шадал һайнтай, тобир тарганаар ондо оруулагдажа байна.

Д. Хилтухин.

Минай Суменковой бригадада

1949 оной таряа хуряалгын сезон соо комбайнаар 846 гектар таряа халажа, республика соо түрүү һуури эзэлһэн Минай Суменков заһабарилга дээрэ эрхим жэшээ харуулжа байна. Нүхэр Суменков сеялкэнүүдые заһабарилха бригадые хүтэлбэрилдэг. Энэ бригадань Суулгын МТС-эй заһабарилагшад соо илажа ябана.

Бригадын гэшүүд 1949 оной 4-дэхи квартал соо 5 сеялкэ заһабарилха түсэбтэй аад, 10-ые бэлэн болгоһон байгаа. Мүнөө энэ бригадынхид һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ ажалайнгаа бүтэсые улам дээшэлүүлээд, жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ дүтэлүүлжэ байна.

М. Елаев.

Колхозой эрхим адуушан

Сэлэнгын аймагай «Большевик» колхозой гэшүүн Бимба Эрдынеев эрхим адуушан юм. Энэ хадаа 1949 ондо хүбүүн бэри хөөртойгоо 102 толгой адуу даажа абаад, бүрин бүтэнөөр харууһалһан байна.

Мүнөө нүхэр Эрдынеев 45 гүүе даажа абаад, хатарша үүлдэрэй азаргада табижа, бултыень үнитэй болгоһон байха юм. Адуундаа 250 центнер үбһэ сабшаа.

1949 ондо Эрдынеевэй бүлэ 700 ажалта үдэр олоо. Гансал мүнгөөр 4000 гаран түхэриг абаха болонхой.

Б. Вадашкеев.

★ ★

Шэрэм шудхагшад түрүүлнэ

Нютагай промышленностиин Министерствын «Металлоширпотреб» заводойхид (директорынь нүхэр Сытов) 1950 оной түрүүшын кварталай түсэбые ССР Союзай Верховно Советдэ һунгалтануудай үдэр хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан юм.

Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэл мүнөө заводой цехүүдтэ улам эршэдэнэ. Цехүүд хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ шэрэм шудхалгын цех түрүү һуури эзэлэн ябана.

Энэ цехынхид шэрэмээр үргэн хэрэглэлэй амһартануудые, хүдөө ажахын машинануудай зарим детальнуудые шудхалгаар һарынгаа даалгабарине үлүүлэн дүүргэбэ. Түрүү стахановец—шудхалаашан нүхэр Скоморох стахановска вахтада жагсаһанһаа хойшо үдэр бүриингөө нормые 150 процент дүүргэнэ. Имэ амжалтануудые туйлажа байһан стахановецууд завод дотор хэдэн арбаадаараа тоологдоно.

А. Беляев.

Мүрысөөнэй түрүүшын дүнгүүд

СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөн Улан-Удын мяха-консервын комбинадай цехүүдтэ үргэнөөр дэлгэрэв.

Мүнөө комбинат дотор 53 бригада мүрысэнэ. Һаяхан эдэ бригадануудай мүрысөөнэй январь һарын түрүүшын хоёр декадын дүн гаргагдаа.

Колбасна цехын комсомольско-залуушуулай бригада бригадир нүхэр Потаповагай хүтэлбэреэр һарынгаа нормые болзорһоонь урид 112 процент дүүргэн, комбинат дотороо түрүү һуури эзэлбэ.

Мүн холодильна цехын грузчигуудай бригада (бригадирынь нүхэр Хаустов) һарынгаа даалгабарие 109 процент дүүргэжэ хоёрдохи һуури эзэлээ.

Г. Артемов.

Шадабаритай хүтэлбэриин ашаар

Формовщигуудай халаание хэдэн жэлдэ хүтэлбэрилжэ байгаа патриотка Капитолина Голубева гэгшые Улан-Удын черепичнэ заводойхид шадабаритай хүтэлбэрилэгшэ, эрхим түрүү стахановка гэжэ тон зүбтэйгөөр нэрлэнэ.

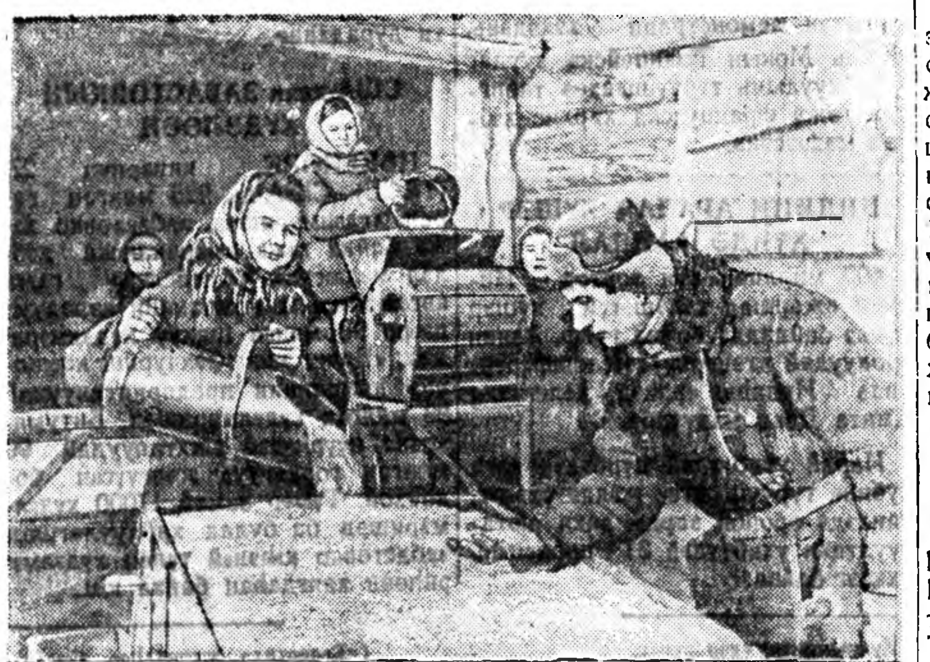
Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэл соо дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ тэрэнэй халаанайхид эршэтэйгээр ажаллажа, һара, жэл бүриингөө нормонуудые хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

ССР Союзай Верховно Советдэ һунгалтануудай хүндэлэлдэ формовщигууд барандаа стахановска вахтада жагсанхай. Үдэрэйнгөө нормые дүүргэдэггүй хүн эндэ байхагүй. Хэрбээ мүнөөдэр халаанайнгаа даалгабарие 110—120 процент хүрэтэр дүүргээ һаа, тэрэнээ үшөөл шамарлан, үглөөдэр үшөө ехэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэдэг байха юм.

Үдэр соо хэхэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргэхэ, бүтээн гаргадаг продукциингаа үнэ сэнгые химларуулха гээшэ алдар солын хэрэг мүн гэжэ тэдэнэр һайн мэдэнэ. Эгээл нимэһээ ажалай габьяа туйлана.

Үйлэдбэриингөө январиин түсэбые 8 хоногоор болзорһоонь урид дүүргэбэ. Эдэ бүхы амжалтанууд хадаа нүхэр Голубевагай шадабаритай хүтэлбэриин аша үрэ мүн.

Г. Нимбуев.

Заиграйн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлдэ тариилгын талмайе 100 гектараар үргэдхэхэнь. Тус колхоз үрһэнэй фондые гүйсэд байгуулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Семинив гэгшын звено үрһэ сэбэрлэжэ байна.

М. Миневэй фото.

Ахын аймагта газетэ муугаар хэрэглэнэ

Хэблэлэй удхашанар тухай ойлгууламжын хүдэлмэри олониитын дунда ябуулжа, газетэнүүдые олоор тарааха, тэдээндэ толилогдоһон материалнуудые өөһэдынгөө үдэр бүриин хүдэлмэридэ хэрэглэхэ, олониитэдэ тайлбарилжа үгэхэ гээшэ манай партийна, советскэ ба комсомольско хүдэлмэрилэгшэдэй, бүхы интеллигенциин арюун уялга болоно. Гэбэшье, Ахын аймгүйсэдкомой олонхи таһагууд ба бусад зарим эмхи зургаанууд газетэнүүдые, илангаяа «Буряат-Монголой Үнэн» газетые жэлһээ жэлдэ захидаггүй юм. Жэшээлхэдэ, аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Болотов, социалистическэ культурын байшание даагша нүхэр Кширова, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Иванов, промкомбинадай директор нүхэр Салдатов, социально-тэдхэмжын таһагые даагша нүхэр Бартаев ба бусад мүнөө болотор «Б. М. Үнэн» газетые эмхи зургаануудтаашье, өөһэдтөө захяагүй һууна. Мүн хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө дунда газетэ захюулха хүдэлмэри хэнэгүй.

Имэ байдалые хаража байгаад аймгүйсэдкомой парторганизациин секретарь нүхэр Бартаев ямаршье хэмжээ абанагүй. Өөрөөшье мүнөө болотор «Б.-М. Үнэн». газетэгүй һууна.

Аймагай зарим хүтэлбэрилэгшэд колхозуудаар ябахадаа буряат- монгол хэлэн дээрэ элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые хэнэгүй.

Д. Дугаров.

„Б. М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

Газетэ, журналнуудые захиха лимидээ дүүргээ

Ториин аймагай Доодо-Бургалтайн сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой малшадай дунда газетэ, журналнуудай багаар тараагдажа байһан тухай «Малшадые газетэ, журналнуудаар хангаха» гэһэн гаршагтай статья манай газетын үнгэрэгшэ оной ноябриин 16-най номерто гараһан юм.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой партийна суглаан дээрээ дурсагдаһан статьяе зүбшэн хэлсэжэ, колхознигуудайнгаа, мүн холын фермэ ба гүүртэнүүдтэхи малшадай дунда газетэ, журнал тарааха хэмжээнүүдые хаһа саг соонь абаһан дээрэһээ, 1950 ондо газетэ тараалгаар үгтэһэн лимидые гүйсэд дүүргэһэн байна, — гэжэ ВКП(б)-гэй Ториин айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Б. Бальжиев манай редакцида мэдээсэнэ.

Зоотехник Тюменцев хүдэлмэриһөө гаргагдаба

—Б.-М. Үнэн газетэдэ толилогдоһон «Гүрэнэй мүнгэ эдеэд, гэртээ һуудаг зоотехник» гэһэн гаршагтай статьягаар хэмжээ абтаа. Түнхэнэй зооветеринарна участогай зоотехник Тюменцев ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандаһанайнгаа түлөө хүдэлмэриһөө гаргагдаба,— гэжэ ВКП(б)-гэй Түнхэнэй айкомой секретарь нүхэр Ц. Бельгаев манай редакцида мэдээсэбэ.

Советскэ Союзтай эб найрамдалтай ба хани барисаатай байхын түлөө

Американо-советскэ хани барисаанай национальна соведэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 26. (ТАСС). Американо-советскэ хани барисаанай национальна совет болбол хэблэлдэ тунхаглаха мэдүүлгэ дамжуулан үгэһэн байна. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ: США-гэй президент Трумэнай һаяшаг конгрессто эльгээһэн бэшэг хадаа «Холбоото Штадуудай правительство «хүйтэн дайнай» политикые алишье талаарнь һуладуулангүй үргэлжэлүүлхэ һэдьлгэтэйгээ конгрессто ба бүхы орондоо, тэрэшэлэн бүхы дэлхэйдэ мэдүүлхэ гэһэн ябадал болоно. Сэрэгэй гаргашануудта хашуулан американска арад зоной гэншэжэ байбашье һаань, 42,4 миллиард доллар хэмжээтэй бүхы бюджедэй 70 гаран процентнь үнгэрэгшэ ба ерээдүйн дайнуудтай холбоотой хэрэгсэлнүүдтэ зорюулагдаха юм гэжэ Трумэн һэнгэргүйгөөр мэдүүлнэ.

Мүнөө үедэ социализм байгуулһан гү, али байгуулжа байгаа правительствонуудтай 800 миллион хүн зонтой амгалан ёһоор США-гэй харилсажа байха ябадалда Трумэн дурагүй байна. Бүхы дэлхэйе эзэмдэн зонхилолго тогтоохо зорилгогой хорото аашануудай замаар ябажа үргэлжэлхыень Америкэдэ дурадхана.

Хойто-атлантическа союз хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организацие һандаргана, яахадааб гэхэдэ, тус союзынь ондоо бүлэг оронуудта дайсан харша нэгэ бүлэг гүрэнүүдэй организаци болоно, — гэжэ национальна соведэй мэдүүлгэ дотор заагдана. Холбоото Штадуудые ба Баруун Европын оронуудые зэбсэглэхэ гэһэн трумэновска программа «Холбоото Штадуудай ба бүхы дэлхэйн амгалан байдалда ехэ аюул мүн болоно, яахадааб гэхэдэ, тэрэнь худал хуурмаг баримтануудые үндэһэ болгодог байна.

Экономическа талаар хашаха гэһэн американска заналтын байбашье һаань, американска атомна стратеги гээшэ үнэндөө эдэ оронууд тушаа ямар удхатайб гэжэ ойлгоһон дары, Европын арадууд Хойто-атлантическа союзые буруушааха байха гэжэ американо-советскэ хани барисаанай национальна совет уридшалан хэлэнэ.

Американска сэрэгэй стратегиин бүримүһэн панхаруудталгань гансаардаха аюул Холбоото Штадуудта тохёолдуулха байха гэжэ энэ мэдүүлгэ доторнь дурсагдана. «Гэхэ зуура, монополистнууд ба тэдэнэй уласхоорондын картельнүүд шэнээр зэбсэглэлгэһээ түрибэлгүй ехэ олзо ололог байбашье һаань, Холбоото Штадуудай экономико бүхы дээрээ улам муудан зогсохын аюулда орожо байна, яахадааб гэхэдэ, амжалта түгэс Советскэ Союзтай ба арадай демократиин оронуудтай худалдаа наймаа хэхэ ябадалһаа арсаһан байха юм.

Энэ ушар мүн лэ Хитадай шэнэрыногүүд тушаа хамаадана...

Холбоото Штадууд дотор эб найрамдалай түлөө тэмсэл улам шангадан бадаржа байна. Манай арад зоной эб найрамдалые хүсэһэн эрмэлзэл хадаа Советскэ Союзтай, Зүүн Европын демократическа оронуудтай, Хитадтай ба Азиин бүхы арадуудтай эб найрамдал, хани барисаа тогтоохо эрид шууд эрилтэ болон нэгэдхэгдэхэ ёһотой.

Эб найрамдал тухай эрилтэтэйгээр манай конгрессэй гэшүүдтэ ба сенаторнуудта хандаха хэрэгтэй. Бидэнэр болбол нэгээр, дэлхэйн бүмбэрсэгэй зоной гурбанай нэгэн болодог 800 миллион хүнүүдтэй худалдаа наймаа хэхэ ябадалда бойкот хэлгээ болюулхыень эрихэ ёһотойбди. Хэлсээнүүдые хэхэ ба хани харилсаагаа һэргээхэ зорилготойгоор, бүхы арсалдаата асуудалнуудаа гуримшуулан тодорхойлхын тулада конференци зарлаха гэһэн советскэ дурадхалые Трумэнай правительствын зүбшөөн абахыень эрихэ ёһотойбди. Хитадые энэ дары мэдэрхыень эрихэ ёһотойбди.

Амгалан тайбан байдалай асуудалнуудые шиидхэлгэдэ хабаадаха арга боломжые американска арадга олгохо хэмжээнүүд нимэ байна. Эдэ хэмжээнүүд хадаа бидэнэртэ өөртэмнай, мүн бүхы дэлхэйдэ нэрэтэй түрэтэйгөөр ба түбэггүйгөөр бэелүүлэгдэжэ болохо байна.

Агуухэ ба бага бүхы оронуудай гүрэнэй ажал-ябуулгашадай үмэнэ хүлеэжэ байгаа гол шухала проблемэ юуб гэхэдэ, мүнөө үеын социалистическэ ба капиталистическэ системэнүүдэй суг хамта оршон байха ба амгалан ёһоор хоорондоо һорихо оршон байдал хангаха ябадал болоно гэжэ бүхы хүнүүд мэдэржэ байна... Галаадын политикын талаар хүсэлэлгэнүүлнай уласхоорондын гуримшуулагдаагүй байдалаар үүдхэгдэһэн аюулһаа үндэһэлнэ гэжэ Трумэн тооолоно. Теэд энэ гуримшуулагдаагүй байдалые хубилашагүй, зайсуулагдашагүй юумэ шэнгеэр ойлгодог байна.

Тэрээнһээ гадна, Трумэнай дурадхаһан хэмжээ-ябуулгануудынь тэрэ гуримшуулагдаагүй байдалые һайжаруулхын тулада бэшэ, харин һүжэрөөхэ ябадалда зорюулагдана»,—гэжэ национальна соведэй мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

«Трумэнай һанамжын ёһоор, Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци хадаа мүнөө эб найрамдал сахижа шадахагүй болоно. Тиин, Трумэн болбол Нэгэдэмэл Нацануудай Организациһаа гадуур, мүн Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Устав ба принципүүдые эбдэдэг Хойто-атлантическа союзые дэмжэнэ. Хойто-атлантическа союз гэдэгынь Нэгэдэмэл Нацануудай Организациһаа гадуур тогтоогдонхой, юундэб гэхэдэ, энэ союзынь Нэгэдэмэл Нацануудай Организацие үндэһэлэн байгуулһан гүрэнүүдэй нэгэндэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн байха юм», — гэжэ тус мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

Радиофикацилгада большевистскэ анхарал табиха

Манай республикын колхозуу... бүгэдыень радиотой болгохо ...шэ тон ехэ удхашанартай хэрэг ... Тиимэһээ ВКП(б)-гэй Обко... III пленум энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулжа, шухала хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан ... Тус тогтоолые бэелүүлэн, 1949 оной турша соо республика ...ор нилээд хүдэлмэри хэглээ. Түсэбэй ёһоор 110 колхозуудые, ...тоодо хэлхеэ холбооной Министерствын управлениин радио...нуудһаа дамжуулжа лини бай... ...ан 41 колхозуудые радиотой болгохо гэжэ хараалагдаһан байгаа. 1950 оной январиин 1-нэй байдалаар, 119 колхозууд радиотой болгогдоо. Тэдэнэй 49-ниинь хэлхеэ холбооной Министерствын управлениин радиоузелнуудһаа дамжуулжа лини байгуулан радиотой ...оо.

Хэдэ хэдэн аймагууд хараалагдаһан түсэбөө нилээд ехээр үлүүлэн дүүргээ. Жэшээнь, Хойто-Байгалай аймаг 1949 ондо 7 колхозуудые радиотой болгохо түсэбтэй байһан аад, 9-е радиотой болгоһон байна. Сэлэнгын, Хориин, Мухаршэбэрэй аймагууд радиофикацилгын түсэбүүдые дүүргээ.

Зарим колхозуудта энэ хүдэлмэри илангаяа түргэнөөр ябуулагдаа. Хориин аймагай «Путь Сталина» колхозой гэшүүд түргэн арга методуудые хэрэглэжэ, миил 9 хоног соо колхозоо радиотой болгоһон байха юм. Эндэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Лобаболовой эршэмтэй һайнаар оролдоһые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Колхозууд хоорондын эгээл томо радиоузел Хориин аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ байгуулагдаа. Энэ радиоузел аяар 5 колхозуудые радиодамжуулгануудаар хангаха юм. Ашангын сомсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Баянов тус радиоузелай барилгые оролдосотойгоор хүтэлбэрилөө. Өөрынгөө үүсхэлээр воскреснигүүдые эмхидхээ. Радиоузелайнгаа барилгые шухала материалнуудаар хаһа саг соонь хангадаг байгаа.

Хойто-Байгалай болон Хэжэнгын аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд колхозуудаа радиотой болгохо хэрэгые большевистскэ ёһоор ударидажа, колхозуудта болон барилгын бригадануудта бодото туһаламжа үзүүлнэ. Тиимэ дээрэһээ Хойто-Байгалай аймагай колхоз бүхэн, айл бүхэн, 1950 оной түрүүшын квартал соо бултадаа радиотой болохо байна. Тэрэшэлэн Хэжэнгын аймаг дотор радиогүй үлэһэн гансахан колхозые ойрын сагта радиотой болгохын тулада хүдэлмэринүүд ябуулагдажа байна.

1949 он соо 6000 гаран радиоточконууд бии болгогдоо. Энэ хадаа үнгэрһэн һүүлшын гурбан жэлэй турша соо байгуулагдаһан радиоточконуудһаа нилээд үлүү олон байха юм.

1949 оной турша дотор бүхы колхозуудаа радиотой болгожо шадаагүйбди. 1950 оной январиин 1-нэй байдалаар, республикын колхозуудай 30 процентнь үшөө радиогүй байһаар. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, хэдэ хэдэн аймагууд хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлжэ шадаагүй гү, али бэелүүлхые оролдоогүй байха юм. Бичурын аймаг 7 радиоузелнуудые бариха түсэбтэй байһан аад, миил 2-ые баряа. Кяхтын аймаг 5 радиоузелнуудай орондо 3-е байгуулаа. Харин, Кударын, Курумканай, Түнхэнэй аймагуудта 1949 ондо нэгэшье радиоузел баригдаагүй.

Радиофикацилгын хэрэгтэ колхозуудай зүгһөө мүнгэн зөөри саг соонь оруулдаггүй ябадал энэ хүдэлмэридэ нилээд ехэ һаад ушаруулһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй. 1950 оной январиин 1-нэй байдалаар республикын колхозууд хамта дээрээ 300 мянга гаран түхэриг дебеторско үритэй байна. Энэ хадаа шухала материалнууд болон түхеэрэлгэнүүдые худалдан абаха хэрэгтэ мүнөөшье һаад ушаруулжа байһаар.

Колхозуудай зүгһөө дебеторско үринүүдээ түлэхэ тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые хэдэ хэдэн аймагууд дүүргэнэгүй. Жэшээнь, 1949 оной түрүүшын кварталһаа эхилжэ хэгдэһэн радиофикацилгын хүдэлмэринүүдэй түлөө Заиграйн аймагай колхозууд 28800 түхэриг оруулха ёһотой байһан аад, мүнөөшье хүрэтэр оруулаагүй. Иволгын аймагай хүтэлбэрилэгшэд аймагайнгаа колхозуудай дебеторско үринүүдые түлүүлхэ тушаа хэмжээ абанагүй.

Зарим аймагууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө радиофикацилгын хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг байһыень элишэлхын тулада нэгэ жэшээ харуулая. Гурбан колхозуудые хангаха ехэхэн радиоузел Закаменай аймагай Санагын сомсоведтэ баригдахаар хараалагдаһан байгаа. Энэ радиоузел бүри 2 жэлэй саада тээ баригдаха зэргэтэй байһан аад, хэрэгсэлнүүдэй үгы байһан дээрэһээ удаан болзор соо баригдаагүй байһан юм. Теэд, Закаменай аймагай хүтэлбэрилэгшэд «Союзтехрадиотой» хэлсээ баталжа, аванс оруулһан бэеэрээ, энээгээрээ һанаагаа амаршаһан байха юм. Барилгын бригаданууд аймагай центр Цакир ошоһон аад, материалнууд болон түхеэрэлгээ Санагын сомон абаашажа ядажа, 15 хоног соо миил байһан юм. Барилгын бригадада машина үгэхэ тухай ВКП(б)-гэй айкомдо, аймгүйсэдкомдо хэдэн дахин хандаһан байбашье һаань хэмжээнүүд саг соогоо абтаагүй байгаа. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд болбол барилгын бригадануудые транспортаар хангаха ёһотой аад, олонхи ушарта энэ уялгаяа дүүргэдэггүй байна.

Худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэри дээрэ тогтожо хэлэхэ шухала. Радиофикацилгын хэрэгые амжалтатайгаар ябуулгада эдэ эмхи зургаанууд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Тэдэнэр колхозно радиоузелнуудые шухала хэрэгсэлнүүдээр: радиопитаняар, репродукторнуудаар, проводануудаар саг үргэлжэ хангажа байха ёһотой аад, тиигэнэгүй. Аймагай культмагазинуудта радиогой тусхайта таһагууд нээгдэбэшье, тэндэ шухала радиохэрэгсэлнүүд байдаггүй. Мүнөө радиопитаниин үгы дээрэһээ колхозно олохон радиоузелнууд хүдэлмэрилнэгүй. Радиопитаниин ехэ дутамаг байһаар байтарынь Буркоопсоюзай база 300 комплект радиопитание Читын областьдо худалдаха гэжэ байһан байха юм. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, Буркоопсоюз болбол республикын колхозуудта радиохэрэгсэлнүүдэй ехэ хэрэгтэй байһыень мэдэнэгүй. Мүн аймагуудай худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд өөһэдынгөө зүгһөө захилнуудые Буркоопсоюзда хэнэгүй. Улан-Удэ городой культмагазинда радиопитани бии аад, тэрээние приемнигтойнь хамта худалдаха һэмди гээд, амяарайнь худалданагүй.

Саашадаа республика дотор радиофикацилгын хэрэгые амжалтатайгаар ябуулхын тулада эдэ дутуунуудые эрид шууд усадхаха хэрэгтэй.

Советскэ Союз дотор ойрын зургаан жэл соо радиоточконууд болон радиоприемнигуудай тоое 100 хүн бүхэндэ 15-һаа доошо бэшэ болгохо гэһэн зорилго табигданхай. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада манай республика дотор айхабтар ехэ хүдэлмэри ябуулагдаха ёһотой. Юуб гэхэдэ, республикын арад зоной 100 хүн бүхэндэ хараалжа абаха болоо һаа, радиоточконуудаар ехэ дутамаг байнабди. Жэшээнь, Тарбагатайн аймагай колхоз бүхэндэ радио биишье һаа, арад зонойнь 100 хүн бүхэндэ оройдоо 2,5 радиоточко хүртэдэг байха юм.

Радиофикацилгын хүдэлмэри тухай асуудалые колхозно суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, колхоз бүхэнэй материальна арга боломжонуудые хараалдаа абан, радиофикаци дэлгэрүүлгын түсэблэлгые хубилгаха хэрэгтэй. 1949 оной эхиндэ иимэ хүдэлмэри хэгдээгүй байһан юм.

Мүнөө республика дотор колхозно радиоузелнууд нилээд олон болонхой. Эдэнэй тоонь саашадаашье олошоржо байха юм. Тиимэһээ колхозно радистнуудые олоор бэлэдхэхэ шухала. Юуб гэхэдэ, радиоузелай хангалтатайгаар хүдэлмэрилгэнь радистын оролдосотой һайн хүдэлмэриһөө нилээд дуллыдана.

Радиофикацилга үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тушаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө республикын колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлжэ, 1950 ондо республикынгаа бүхы колхозуудые радиотой болгоё!

Б. Дунец, «Союзтехрадиогой» Бурят-Монголой отделениие эрхилэгшэ.

АМЕРИКАНСКА «ДЕМОКРАТИ»

Нью-Йорк. (ТАСС). Мурдэлгын федеральна бюрогойхид (американска тагнуулайхид) телефоноор хөөрэлдөөе нюусаар шагнадаг байһаниинь элитэ болонхой.

Мурдэлгын федеральна бюрогой директор Гувер гэгшэ хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ ханлан үгэ хэлэбэ, тиихэдээ телефоноор хөөрэлдөөе хуулибусаар нюусаар шагналга ФБР-гэй агентнүүдэй зүгһөө хэгдэдэг байһые мэдэрхэ баатай болобошье, энэ ушарай тон үргэнөөр дэлгэрһые багадхаха һэдэлгэ гаргаба.

Телефоноор хөөрэлдэһэн хөөрэлдөөе хажуу таһээнь шагнаха гээшэ хуулибуса ба демократическа эрхэнүүдтэ харша байһан туладань тэрэниие хэлхеэ холбооной федеральна комиссиин хүтэлбэрилэгшэ бэһан Флай гэгшэ эрид буруушаагаа. Абтаһан мэдээнүүдһээ харахада, 1949 оной февраль ноябрь хоёрой хоорондо Мурдэлгын федеральна бюро халаа телефоноор хөөрэлдөөе буулгаһан 3500 пластинкаяа үгы хэбэ гэжэ Флай тэмдэглэнэ.

Гуверай мэдүүлгые шэнжэлхэ зуураа, «Дейли Уоркер» газета ингэжэ бэшэбэ: «Мурдэлгын федеральна бюрогой гражданска сүлөөнүүдые бүдүүлигээр эбдэжэ байһые оромнай зэбүүрхэн харана. Хуурмаг гэршэнэртэй, тагнуулшадтай. антикоммунистическэ сүүдэй аша гаргадаг ба һанал бодолдо хиналта тогтоодог. полицейскэ гүрэнэй харша муухай ябуулгые болюулха ёһотой».

ИСПАНИИН АЖАЛШАД ҮЛЭСЭЖЭ БАЙНА

ПАРИЖ. «Журналь дю Диманш» газетэ Мадридһаа абтаһан мэдээсэл тунхаглаба. Һэргэшэгүй дорой байдалда ороһон Испаниин экономиконь һандаран унуутай байна гэжэ тус мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. 1930 онтой жэшэхэдэ, хүндэ промышленностиин бүхы хүсэнэй оройдоо 50 процентнь ашаглагдана.

Хүдэлмэригүйлэлгэ үдэр бүри ургана. Мадридта барилгын хүдэлмэришэдэй дунда 70 мянган хүн ажалгүй байна.

Хүдэлмэришэд үдэрэй 15 песет (түхэриг) хүлһэ абана. Тиихэдэ килограмм хилээмэн 7 песет, 400 грамм сахар 40 песет, 400 грамм тоһон 40 песет сантэй байха юм.

Испаниин ажалшад — хүдэлмэришэд гү, али таряашад — үдэрэй нэгэ бишыхан кусок хилээмэ абана.

БАРУУН ГЕРМАНИ 2 МИЛЛИАРД 900 МИЛЛИОН МАРКА ҮРИТЭЙ БОЛОО

Баруун Германиин гадаадын хүдалдаа наймаанай балансые харахада, 1949 оной 11 һара соо хариин оронуудта 2 миллиард 900 миллион марка үритэй болоһон байна.

Энэнь юун дээрэһээ болооб гэхэлэ Баруун Германи хадаа Зүүн Германитай, Зүүн Европын оронуудтай ба Советскэ Союзтай худалдаа наймаа хэхэеэ болижо, американска империалистнуудта бүхы ялайһанаа һоруулнэ.

И. Губский ба А. Базилевич гэгшэдэй зураг («Крокодил» журналһаа абтаба).

Уляя стридэй тэжээһэн
Үйлөө хараһан сагаагшан
Унжагар ута хүзүүгээ
Океан дээгүүр шэлэжэрхёод,
Баруун Европын шэмые
Балгажаа, һорожол мэдэнэ,
Долгонсог хомхой зээлынь
Доллар хүхэнһөөнь шөбторно.
Хүнэй хараал шэнгэһэн,
Хүлһэ шуһаар нэбтэрһэн,
Доллар үрэбхин бай—шадаа
Доторынь худхажа эхилээ.

Ш. Нимбуев.

> *Дэлхэй хадва хоёр системэ—социалистическэ ба капиталистическэ системэнүүд болон хахаранхай. Советскэ Союз түрүүтэй социализмын ба арадай демократиин оронуудай тон түргэнөөр, туйлай үргэнөөр һайбаран бадаржа байхадань, харин капиталистическэ оронуудтахи байдал улам улам доройтон муудажа үргэлжэлһөөр. Капиталистическэ оронуудта олон миллион хүнүүд орохо гэргүй, хэхэ ажалгүй, үлэсэжэ ба зобожо байна. Баяд, ноёдой ашаг олзын тулада хардалга, хорлолгын харата муухай хэрэгүүд хэм хэмжээгүйгөөр хэгдэжэ байдаг. Тэндэ хүлгай худал, тонуул дээрмэ ба алуур хюдуур—ёһо гурим болонхой.*
>
> Байдалайнгаа доройтохо, хэрэгэйнгээ муудаха тумаа галзууран дэмырһэн империалистнууд ба тэдэнэй хара барлагууд—трумэнууд, черчилльнүүд ба бусад дахуулнуудынь дайн сэрэг үүдхэхэ тонуул дээрмэ хэхэ гэжэ оролдоно.
>
> «Дэлхэйн гурбадахи дайе империалистнуудай хэрбээ үүдхээ һаань, энэ дайн капиталистическэ зарим гүрэнүүдтэ бэшэ. харин дэлхэйн бүхы капитализмда могила болохо байһандань ямар-нэгэн ажаг һэжэг байха аал». (Г. Маленков).

США-да 5 МИЛЛИОН ШАХУУ ҮХИБҮҮД ҺУРАНАГҮЙ

Федеральна администратор Терстон гэгшын багадхажа мэдээсэһэн тоогой ёһоор, США-да һургуулиин наһанай 2.000.000 үлүүтэй үхибүүд һуранагүй.

Гадна, 3.000.000 шахуу үхибүүд нервнэ үбшэндэ нэрбэгдэжэ, психиатрическа больницануудта байна гэжэ Терстон мэдүүлэ. Эдэнэр мүн лэ һургуулида һуранагүй гэжэ тоолохо хэрэгтэй.

Г. Валькын зурагууд

(«Крокодил» журналһаа абтаба)

БАРУУН ГЕРМАНИДА 1.700.000 ХҮН АЖАЛГҮЙ БАЙНА

Һаяхан Берлиндэ болоһон пресс-конференци дээрэ немецкэ мэдээжэ экономист профессор Кучинский үгэ хэлэхэ зуураа, Баруун Германиин ба Баруун Берлинэй ажалшадай хүшэр хүндэ байдал тухайда тэмдэглээ. Хэрбээ 1948 оной июньдэ Баруун Германи дотор 442 мянган хүн хүдэлмэригүй байһан һаа, 1949 оной декабрьда тэдэнэрэй тоо 1.700 мянгада хүрөө. Энэнь 1929—1932 онуудай кризисэ жэлнүүдэй тоотой адли байха юм.

2.000.000 АНГЛИЧАНИНУУД ГЭР БАЙРАГҮЙ

Һаяхан «Дейли Уоркер» газетэ һаядаа Англиин 23.700 мянган хүн зонтой (энэнь Англиин бүхы зоной хахад шахуу болоно) 214 городуудтахи ажалшадай байрын условинуудые шалгажа үзөө. Тиимэ шалгалта хэхэлэнь, тэдэ городуудта 1 миллион хүн зон гэр байрагүй байба. Энээнэй ёһоор болоходоо. бүхы Англида 2 миллион шахуу хүн орохо гэргүй байна гэжэ «Дейли Уоркер» газетэ тооолоно.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

● Маршаллизованно Голландида ажамидаралай үнэ сэн 10 процентээр хүндэрөө. Олон городуудта хүдэлмэришэд забастовко хэжэ, салин хүлһэ нэмээхэ эрилтэ табина.

● Баруун Германида шэнэ арми байгуулха түсэбые германска хуушанай генералнууд Аденауэртэ барюулаа гэжэ баруун державануудай хуулита түлөөлэгшэд мэдүүлбэ.

● 1949 оной эсэстэ Америкын Холбоото Штадуудтахи хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 1948 онойхиһоо 1. 900 мянган хүнөөр олон болоһон байна.

● 1949 оной турша соо Австрида ажамидаралай үнэ сэн 25 процентээр хүндэрөө.

● Французска сэрэгэй засагаархид Берлинэй французска секторто байһан эзэмдэлгын сэрэгүүдые һэлгэхэ һанаашалгатай, ушарынь тэдэ сэрэгүүд «шухала тогтууриияа алдаа» гэнэ. Тэндэ «хариин легионой» солдадууд ерэхэ юм ха.

(ТАСС).

ФРАНЦУЗСКА ПОЛИЦИИН АЛША

ПАРИЖ. «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, «январиин 20-до, үүр сайха үеэр, Дакс городһоо (Ланда департамент) дүрбэн километр газартахи тосхондо «республиканска аюулгүйн отрядуудай» ба жандармериин подразделенинүүдэй 600 солдадууд автомашинануудаар ошоһон байна.

Бүхы энэ экспедици хадаа дүрбэн үхибүүдтэй фермерые буусаһаань намнахын тулада эльгээгдэһэн байба. Теэд, сүүлэй шиидхэбэриин ёһоор, тэрэ фермер арендэдэ абаһан участок газараа бүхы барилгануудтайнь өөрынгөө үзэмжөөр эдлэхэ эрхэтэй болоһон байгаа. Энэ участогые фермерэй түрэл саданар зуун хорин жэлэй турша соо уг залгамжалан эдлэжэ байһан байна.

Үглөөгүүр эртэ байбашье һаань, тэндэхи таряашад тус фермэрэй газарые тойрон суглараа. Шофёрнуудшье фермерэй зөөриие зөөхэеэ арсаба».

«Юманите» газетэ тобшолол доторoo ингэжэ бэшэнэ: «Правительство болбол 1949 оной зун ойн ехэ түймэр унгарааха хэрэгтэ «республиканска аюулгүйн отрядай» нэгэшье солдадые ба нэгэшье автомашина эльгээгүй аад. харин мүнөө Ланда департаментһаа нэгэ фермерые намнахын тулада аяар 600 солдадуудые хэдэн олон машинатайгаар эльгээхые шухалада тоолоһон байна».

АМЕРИКЭДЭ 100.000 ҮХИБҮҮДЫНЬ ТҮРМЭНҮҮДТЭ ҺУУНА

Америкын 48 штадуудай 34 штадтань 100 мянган үхибүүд каторжна түрмэнүүдтэ һууна гэжэ «Дейли миррор» гэдэг американска газетэ бэшэнэ. Эдэнэй нилээд олониинь алууршад ба дээрмэшэдтэй сугтаа хэһээгдэжэ байдаг. Жэшээлхэдэ, 10 наһатай негр хүбүүн Урда Каролинын штадай түрмэдэ удаан болзорой «хэһээлтэ» гаража байна, гэртэһээ тэрьелжэ гараһан (Кентукки нютагай) 13 наһатай хүбүүн тэнеглэһэн хүнүүдээр хамта нэгэ камера соо һууна. Тэрэшэлэн Вашингтондо 14-тэй ба 15-тай олон үхибүүд бэе хүсэһэн хүнүүдтэй хамта баалалтын хүдэлмэри хэжэ байна.

АМЕРИКАНЕЦУУДАЙ БУЗАР ААША

США-гэй урда оронуудта негрнүүдые алажа хюдажа байдаг тухайда Ассошиэйтед пресс агентство мэдээсэнэ. Һаяхан Миссисипи штадай Косцюшко нютагта гурбан американецууд негр Томас Гаррис гэгшын байрада ороод, тэрэнэй нюрган худар буудажа шархатуулһан ба гурбан бишыхан үхибүүдыень алаһан байна. Нүгөөдэнь Перлин Турмен гэжэ 14 наһатай басагые буудажа шархатуулаа.

Нютагай полицейскэ засагайхид энэ алалгые «эндүүгэй» шалтагаанһаа болоо гэжэ һэнгэргүйгөөр тайлбарилһан байха юм.

АНГЛИИН ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ БОДОТО САЛИН ХҮЛЬЭН УЛАМ БАГА БОЛОНО

Англиин ажалай Министерствын тунхаглаһан статистическа мэдээн дээрэһээ харахада, үнгэрэгшэ жэл эд бараанай ба эдеэ хоолой үнэ сэн ехээр хүндэрһэн байна.

Хэрбээ 1947 онтой сасуулбал, 1949 оной эсэстэ рознично сэн 13 процентээр дээшэлһэн нэмэһэн байха юм.

Эдэ баримтанууд юу гэршэлнэб гэхэдэ, Англиин хүдэлмэришэдэй бодото салин хүлһэн улам бага боложе үргэлжэлһөөр.

ИРАНАЙ ҮХИБҮҮДЭЙ 99 ПРОЦЕНТНЬ ҮБШЭН

Иранай ажалшадай байдалынь туйлай хүшэр хүндэ. Тэндэхи хүн зоной үлэсхэлэн зоболондо нэрбэгдэжэ, ядуу тулюур байдалтай байһан дээрэһээ бүхы үхибүүдэй 99 процентэнь туберкулез, хото-гэдэһэнэй үбшэн, трахомо гэхэ мэтын үбшэнөөр үбшэлнэ.

Тиин, олонхи үхибүүдынь бэежээдүйдөө үхэдэг юм. Һая түрэһэн нарай нилха үхибүүдэй 80 процентнь тэрэ дороо үхэдэг байна.

Иранай бүхы үхибүүдэй оройдоо 7 процентнь эхин һургуулида, мүн 1 процент шахуунь дунда һургуулида ябадаг байна.

ЖЮЛЬ МОК НОХОЙНУУДАА ТУХИРНА...

Франциин дотоодын хэрэгүүдэй министр Жюль Мок хадаа забастовко ба демонстраци хэһэн французуудые зуулгаха зорилгоор, бүхы полицейскэ отрядуудай дэргэдэ тусхай һургаһан нохойнуудые бариха гэжэ захирһан байна.

Тиимэ нохой бүридэ сүүдхэ соо 65 франк мүнгэн гаргашалагдана. Энэнь хүдэлмэришэн-пенсионерэй абадаг мүнгэнһөө 15 франкаар ехэ болоно.

Марселиин үлэсхэлэн хүдэлмэришэдэй демонстраци хэхэдэнь, Жюль Мокын полицейскэ зуудаг нохойнуудынь түрүүшынхеэ табигдаа гэжэ французска хархис хэблэл мэдээсэнэ.

ИНДИИН АРАДАЙ ХҮШЭР ХҮНДЭ БАЙДАЛ

400 миллион хүн зонтой Индиин ажалшад хэлэшэгүй хүшэр хүндэ байдалда байна гэжэ, Азиин оронуудай эхэнэрнүүдэй конференцидэ Индиһээ ерэһэн делегатка Амита Деви мэдүүлбэ.

Нарай үхибүүдэй дүрбэнэй нэгэ хубинь түрүүшынгээ жэлдэ үхэдэг, тиихэдэороной зарим заха нютагуудтахи үхибүүдэй 31 процентнь үхэдэг байна.

ЭРХЭГҮЙ БАЙДАЛАЙ ГЭРШЭ

ОТТАВА, (ТАСС). Канадска конституциие хубилгаха асуудалаар Оттавада конференци боложо дүүрээ. Тус конференци Канадын хубизаяае шиидхэхэ имагта шухала удхатай событи мүн гэжэ хэблэлдэ толилогдоһон байха юм. Гэхэтэй хамта, бүхы байдалыень хараад үзэхэдэ, колониальна сагта зохёогдоод мүнөө хүрэтэр байһан конституциие засаг баригша нюурнууд мүнөөнэй интересүүдтэ тааруулха гэжэ эрмэлзэнэ.

Канада, үнэндөө, өөрын конституцигүй юм. Британска хойто Америка тухай 1867 оной акт гэдэг тушаа эндэ хэлэгдэнэ. Тус актын ёһоор, алибаа хубилалтанууд имагтал английска парламентаар оруулагдажа болоно.

Энэ конституци олонхи канадынхидые тон ехээр гайхуулдаг юм гэжэ «Газетт» газетэ бэшэнэ.

Тус конференци хадаа провинциинуудай юрисдикцидэ хамаатай асуудалнуудаар конституцида заһабаринуудые оруулха методүүдые лэ зүбшэн хэлсэһэн байна. Тиин, энээн тушаа английска парламентын зүбшөөл хэрэгтэй юм ха.

Канадын зонхилхы нюурнууд ороной арад зоной интересүүд ба эрилтэнүүдтэй холбоогүйгөөр, конституционно асуудалнуудые шиидхэбэрилхые һэдэжэ байна.

Конституциие хубилгаха тухай асуудал 15 жэлдэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байһан болобошье, юушье бүтээгээгүй. Энэ конференцинь мүн лэ ямаршье үрэгүй дүүрэбэ.

Мүнөө хадаа Канадада хоёр нацануудай—французска ба английска нацануудай бии байһые ба бүрин тэгшэ эрхын үндэһэ һуури дээрэ сүлөөтэ союз болгон тэдэниие нэгэдүүлхэ ябадал мэдэрхэ канадска шэнэ конституци зохёохо ба баталха конституционно суглаа зарлаха шухала гэжэ Канадска хүдэлмэришэнэй прогрессивнэ парти дурадхана.

США-дахи ЗАБАСТОВКЫН ХҮДЭЛӨӨН

НЬЮ-ЙОРК, январиин 27. (ТАСС) США-дэ 225 мянган гаран хүдэлмэришэд забастовко хэжэ байна гэжэ американска хэблэл мэдээсэнэ. «Крейслер» гэжэ автомобильна компаниин заводууд дээрэ 90 мянга шахуу хүдэлмэришэд; «Бригс мэнюфэкчуринг компани» компаниин предприятинуудай 23 мянган хүдэлмэришэд, Битуминозно нүүрһэнэй шахтануудай 90 мянган горнягууд эсэргүүсэн бодонхой. Түмэр замай 17000 хүдэлмэришэд ба булад хайлуулагшад забастовко хэһэнэй түлөө хүдэлмэриһөөн хаягдаһан байха юм.

Кукрыниксүүдэй зураг. («Крокодил» журналһаа абтаба).

Капитализмын умхи һандали дээр
Хагшалан һууһан уулинуудай
Бархиралдатарынь Кризис
Бахалуурдан, бажуун түлхинэ,

Оёргүй гүнзэгы нүхэ руу
Оронзолгуулжа эхилээ.
Кризисэй гарһаа гэдэһэр
Хэзээш мултаржа шадахагүй.

КУЛЬТУРНА АЖАБАЙДАЛА... ТЕМЭДЭ

Уншагшадайнь тоо олошороо

Курумканай аймагай центр... уншалгын байшан культурна бо... босон түхэлтэй болоо. Тус байша... гай һаруул сэбэр залнууд соо хо... додоо хүн зон олороо сугларж... ураһайханай, политическэ ба ... дөө ажахын литературануудые у... шадаг болонхой. Хэрбээ гус ба... шан 1949 оной январь һара... оройдоо 250 уншагшадтай байга... һаа, энэ жэлэй январьда 650 ун... шагшадтай болоһон байха юм.

Тэрэшэлэн энэ байшангай но... мойнь тоо хоёр дахин олон болоо... Гадна, сталинска шанда хүртэһэ... М. Бубенновэй «Сагаан хуһан», С. Бабаевскиин «Алтан одоной ка... валер», Б. Полевойн «ёһото хүн ту... хай повесть» ба бусад номууд энд... олон.

Тус байшангай уншагшадай дун... да тон олон номуудые уншаһа... эдэбхитэд олон байха юм. Жэ... шээлхэдэ, гэрэй эзэн эхэнэр Ната... лья Новолодская үнгэрэгшэ жэ... соо 28 авторнуудай номуудые у... шаа. Тэрэшэлэн Мургунска сели по... гой бухгалтер Евдокия Тупанов... аймагай хэлхеэ холбооной конто... рын начальнигай орлогшо нүхэ... А. П. Иванов гэгшэд жэл соо 31-31 номуудые уншаа.

Е. Цыренова.

Аймаг дотор номой 16 киоскнууд

МУХАРШЭБЭР. Аймаг дотор нэгэ жэлэй турша соо КОГИЗ-... 16 киоскнууд нээгдэһэн байна.

Хонхолой тосхондо нээгдэһэн киоскые П. Н. Бурдуковск... даана. Тэрэ хадаа шэнэ шэнэ но... муудые хододоо асардаг байна... Һүүлэй үедэ хонхолойнхид ... мянга шахуу түхэригэй номууд... худалдан абаа. Тэрэшэлэн Суу... гын ба Харашэбэрэй киоскнууд һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Марксизм-ленинизмын класс... гуудай, ородой литературын кла... сигуудай ба Сталинска шанга... лауреадуудай зохёолнууд олоо... худалдан абтагдана.

И. Тугутов.

Шэнэ кинотеатр

Яруунын аймагай центр Сосно... во-Озерск тосхондо шэнэ кино... театр баригдаад, һаяхан ашагла... гада оруулагдаба. Тэрэ кинотеа... болбол тэндэхи эгээл томо бай... гуудай нэгэниинь болоно.

Тус кинотеатрые барилга дээ... «Улаан Ярууна» колхозой дар... шуул Д. Доржиев, Д. Бату... Д. Цыренжапов, Б. Цыдыпов ... бусад эдэбхитэйгээр хүдэлмэри... жэ, үльгэр жэшээ харуулаа.

Г. Доржиева.

Радиотой болоо

Түнхэнэй аймагай Туранска сел... соведэй Молотовой нэрэмжэтэ ко... хоз радиотой болоо. Колхоз... клубта, уншалгын байшанда ... бусад гэрнүүдтэ радио дуугар... эхилэнхэй.

С. Андыков.

Шүүбэринүүдые түлэлгэ

Улан-Удын № 301 нөөсэлт... касса 1949 оной турша соо гү... нэй бүхы урьһаламжануудаар ха... та дээрэ 2.634.708 түхэриг ту... һэн байна. Тэрэнэй тоодо ехэн... шүүбэринүүд бии. 10—10 мян... түхэригэй 11 шүүбэри, 5—5 мя... ган түхэригэй 30 шүүбэрину... урьһаламжа баригшадта түлэг... һэн байна.

Харюусалгата редактор **Д. Д. ЛУБСАНОВ**

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

Гүрэнэй Ленинэй орденто опе... ба балетэй театрта — «Евгени... Онегин» (үдэр), концерт (үдэш...).

Гүрэнэй ород драмын театрт... «Нарата гэр» (үдэрэй 12 час...) «Зыковы» (үдэшэ) ба үдэшын ... часһаа «Эгэшэ Аленушка ба д... хэн Иванушка» гэжэ кукол... зүжэг.

Гүрэнэй филармонидо—эстра... концерт.

«Прогресс» кинотеатрта—«Г... рош» (үдэр), «Гал» (үдэшын 4, 8, 10 часуудта).

«Эрдэм» кинотеатрта—«Нам... хүлеэ» (үдэшэ), «Заан ба арга... жа» (үдэр).

ПВЗ-тэй культурын ордон... «Гал».

Шэлэй заводой хүдэлмэришн... клубта—«Хориглоһон дуунууд».

Спиртын заводой клубта —«... рижын туяан».

Северой нэрэмжэтэ клубта— «Мичурин».

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан Удэ ул Ленина 28 (ТАЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан Уда Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв редактора—23; АТС—1 80 зам отв редактора—7 85; отв секретари 3 23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6 24; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); объявлений 2 64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16

Н-02221. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.